

İkinci Dünya Savaşı'nın bilinmeyen fedailerini Tanksavar köpekler

II. Dünya Savaşı'nda SSCB'nin Başkomutanı ve lideri Stalin, daha savaşın başında, 6 Kasım 1941'de yaptığı konuşmada Nazilerden "Yüce Rus milletini, Plehanov ve Lenin'in, Belinskiy ve Çernişevskiy'in, Puşkin ve Tolstoy'un, Glinka ve Çaykovskiy'in, Gorkiy ve Çehov'un, Seçenov ve Pavlov'un, Repin ve Surikov'un, Suvorov ve Kutuzov'un milletini yok etme çağrısını yapma küstahlığını gösteriyorlar" şeklinde bahsettiğinde Pavlov'u anarken tanksavar köpekleri de aklından geçirmiş midir, bilemeyiz. Ama dört ayaklı askerlerin Alman faşizminin mağlup edilmesindeki azımsanamayacak katkıları yalın bir gerçektir.

Sovyet Ordusu, İkinci Dünya Savaşı'nda köpeklerin kullanım alanını çok daha genişletir. İlk akla gelebilecek bekçiliğin, haberleşmenin, mayın aramasının ötesinde köpekler faşist Alman ordularının tanklarının imhasında da çok önemli bir görev üstlenmişlerdir

İkinci Dünya Savaşı'nda 20 milyon üzerinde vatandaşını kaybeden Sovyetler Birliği'nin Nazi Almanyası'na karşı direnişi, birçok kahramanlık öyküsüyle doludur. Sovyetler, faşistlere karşı zafere ulaşmak için sadece insan gücünü değil, savaşta yararlılık gösterebilecek her canlıyı seferber etmiştir. Bu canlılar arasında özellikle köpekler önemli bir rol oynamıştır.

Askeri amaçlı köpek yetiştirme okulu.
(Moskova bölgesi, 1931)

Birinci Dünya Savaşı'nda Rusların köpekleri muhabere ve bekçilik amaçlı kullandıkları bilinmektedir. 1914'te cepheye 600 köpek gönderilmiştir. Almanlar ise 6 bin köpeği muhaberede, sıhhiyede ve yük taşımada kullanmıştır.

Sovyet Ordusu, İkinci Dünya Savaşı'nda köpeklerin kullanım alanını çok daha genişletir. İlk akla gelebilecek bek-

Köpek yetiştirme okulunu komutanı G. P. Medvedev. (Zafer Geçit Töreni günü, 24 Haziran 1945)

çiliğin, haberleşmenin, mayın aramasının ötesinde köpekler faşist Alman ordularının tanklarının imhasında da çok önemli bir görev üstlenmişlerdir. Gelin, çok ciddi miktarda insan kaybının önlenmesinde kahramanlık gösteren bu tanksavar köpeklerin hikâyesini anlatalım.

Mayın tankı beklememeli, tankı kendisi bulup yok etmeli

Bu hikâyeyi, SSCB'nin Devrimci Askeri Konseyi'nin 23 Ağustos 1924 tarihi 1089 nolu emriyle başlatabiliriz. Bu emir, askeri ve spor alanında köpek yetiştirecek bir merkezi okulun açılmasını öngörmektedir. İşe haberleşme, arama, sıhhiye, bekçilik ve spor alanlarında farklı cinslerden köpek yetiştirmekle başlanır.

1930'larda tanksavar köpeklerin yetiştirilmesi fikri ortaya çıkacak ve bununla ilgili çalışmalara girişilecektir. Bu fikir, ilk olarak okulun öğrencilerinden Şoşin'in aklına gelir. Tanklara karşı normal mayınlar, çok etkili olmamaktadır. Tankın denk gelmesi için çok fazla mayın kullanılmalıdır, bu da çok maliyetli olmaktadır. Mayın, tankı beklememeli; mayın, tankı kendisi bulup yok etmelidir.

1935 Mart'ında ilk denemeler yapılır. Ardından tanksavar köpeklerin kullanımının taktikleri hakkında bir talimatna-

Tanksavar köpekler eğitim sırasında.

me de hazırlanacaktır. 1935'te tanksavar köpekler, ordunun resmi bir parçası haline gelmiştir. Onlar, kamikaze köpekler, canlı bomba köpekler, "canlı mayın", "anti-tank", tanksavar köpekler olarak çağrılırlar da resmi adı "tank avcısı köpekler (SİT)" olacaktır. ("Tanksavar köpekler" Türkçeye daha uygun olduğu için yazımızda bu kullanımı tercih ettik.) 25 Mayıs 1939'da yapılan tatbikatta ise başarı elde edilecektir. Artık dört ayaklı askerler, geleneksel görevleri dışında dünya savaş pratiğinde bilinmeyen yeni bir görevle sahne alacaktır.

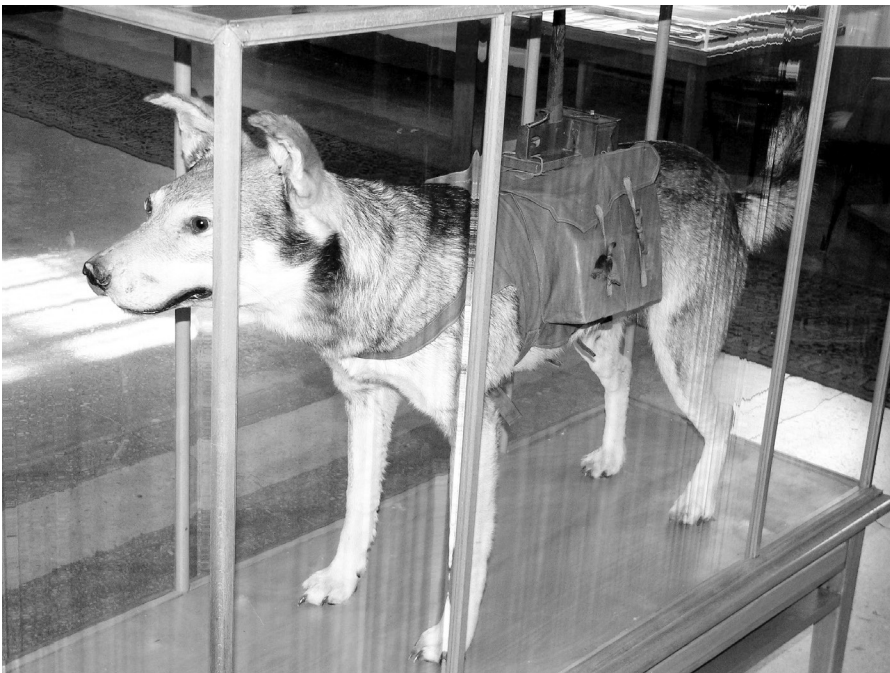
Jukov'un tepkisi

Köpek yetiştirme merkez okulunun ilk sınavı ise Moğolistan'da Halha Nehri Muharebesi'nde olur. 1939 yazında Japonya, Moğolistan'a saldırınca SSCB, Moğolistan'la anlaşması gereği birliklerini komşu ülkeye gönderir. Bunlar arasında tanksavar köpekler projesini yürüten köpek yetiştirme merkez okulunun komutanı Albay Grigoriy Panteleymonoviç Medvedev'in komutasındaki iki bölük de yer alır: 70 insan ve 70 köpek. Kızıl Ordu birliklerinin komutanı General G. K. Jukov, Medvedev'in raporunu dikkatle dinlerken şöyle diyecektir:

"Muhabere köpekleri. Mükemmel. Bekçi köpekler, anlaşılır. Tanksavarlar? Yeni bir şey. Hadi, albay, ayrıntılı anlatın."

Kesmeden devamını dinler ve şöyle der: "Sizin tankçıları şimdilik bekletelim, onları göstermenin zamanı daha gelmedi. Ama diğerleri savaşsınlar."

Muhabere ve bekçi köpekleri, Halha Nehri Muharebesi'nde başarıyla görev yaparlar. 1941 yılının başına gelindiğinde ise köpek yetiştirme merkez okulu 11 farklı alanda köpekleri kullanmayı öngörmüştür: Koruma, muhabere, arama, sıhhiye, bekçilik, tanksavar, kundakçılık, kimyasal istihbarat, uçak ve helikopterlere sinyal gönderilmesi, taşımacılık, mayın araması.

Müzedede sergilenen tanksavar köpek maketi.

Nazi Almanyası'nın SSCB'ye saldırmasıyla (22 Haziran 1941) tanksavar köpekler hemen göreve başlamışlardır. 21 Temmuz 1941'de de tanksavar köpeklerden 8 müstakil birlik (3., 4., 5., 6., 7., 8., 9., 10.) oluşturulmasına başlanmıştır. Bu sayı daha sonra artacaktır.

Pavlov'un şartlı refleks kuramı

Tanksavar köpeklerin, Alman tanklarını imhası ise şöyle gerçekleşmektedir: Köpeklerin yarım yılı bulan (savaş sırasında bu süre 3 aya düşmüştür) eğitimi Pavlov'un şartlı refleks kuramına dayanmaktadır. Köpekler kapalı bir yerde aç tutulmakta, daha sonra tankların altına et konarak serbest bırakılmaktadır. Üst üste bunun yapılmasının ardından aç tutulan köpek, serbest kaldığında doğrudan gelen tankın altına koşmaktadır.

Köpeklerin sırtına kenarlarında iki cep olan 4-6 kilogram patlayıcı (TM-41) yüklü bir yelek takılır. İlk denemelerde patlayıcının sırtta olması köpekleri huzursuz etmiş, bu sebeple patlayıcılar bu yeleklerle yanlara oturtulmuştur. Yeleğin üzerine diklemesine yerleştirilmiş, patlayıcıyı harekete geçiren ahşap manivela dan oluşan bir düzenek vardır. Tanksavar köpekler, onu yetiştiren askerle birlikte Alman tanklarının geldiği bölgede gizlenirler. Köpekler, "Tank!" ya da "İleri!" komutu verildiğinde tam karşısından ya

da 45 derece açıyla tanklara doğru koşmaya başlar. Kritik mesele köpeklerin Alman tanklarının ateş alanı içindeki tehlikeli bölgeyi aşmalarıdır. Bundan sonra köpekler tankın altına girdiklerinde üstlerinde dik durumda bulunan manivela, tankın tabanıyla temas ettiğinde geriye doğru gider ya da kırılır, böylece düzenek harekete geçer ve patlama gerçekleşir.

Tanksavar köpeklerin temel görevi, askerin hizmetini kolaylaştırmak, çoğu zaman kendini feda ederek onun hayatını kurtarmak olarak tanımlanmıştır. Stalingrad Muharebesi'ne katılan tümen komutanı Albay Aleksandr Sarayev'e göre köpeklerin saldırı sırasında ölmesi korkunçtur ama içinde bulunulan durum, insanları kurtarmak için köpekleri feda etmeyi gerektirmiştir.

Köpeklerin ölmekten kullanılması için denemeler

Tabii tanksavar köpeklerin intihar saldırısı sonunda hayatını kaybetmesi Sovyet yetkililerinde büyük üzüntü ve acı yaratmıştır. Mesele, sadece herhangi bir köpeğin ölmesinden ötedir; geceyi-gündüzü birlikte geçirdikleri, içli-dışlı oldukları, kendilerinin bir parçası olarak görmeye başladıkları bir canlının hayatının son bulmasıdır. Bu sebeple tanksavar köpekleri feda etmeden bir yöntem de geliştirmeye çalışmışlardır. Köpeklerin tanka

önden değil, arkadan yaklaşması ve üzerindeki düzeneği tankın üstüne sıçrayıp bırakarak kaçması düşünülmüş ama işin içinden çıkılamamıştır. Diğer taraftan köpeklerin ağzıyla bir kordonu çekip bombayı tankın önünde bırakıp geri dönmesi için de denemeler yapılmıştır. Böylece eğitilen bir köpek birden fazla kere kullanılabilir. Ancak denemelerde başarı sağlanırken, işler gerçek savaş meydanında istenildiği gibi gitmemiş, köpekler o gürültü ve kargaşada korkarak kaçmışlar ya da rehberlerine geri dönmüşlerdir.

Projenin gizliliği ve karşılaşılan sorunlar

Tanksavar köpekler, büyük bir gizlilik içerisinde yetiştirilmiş, hatta askeri köpeklerin kullanım alanları anılırken dahi onlardan bahsedilmemiştir. Sovyet tankçıları, tanksavar köpekleri gördüklerinde ya da duyduklarında büyük bir şaşkınlık yaşamışlardır. Tanksavar köpeklerin başarıları da hiçbir şekilde propaganda malzemesi yapılmamış, savaş süresince hep gizli kalmıştır.

Köpek yetiştirme okulunda rehberlerle köpekler arasında duygusal bir bağın kurulmasının engellenmek istendiği de anlaşılmaktadır. Okulun duvarında "Unutma, rehber tanksavar savaşçıdır, köpeği ise düşman tankını imha için araçtır" yazılıdır. Fakat iki ayaklı askerlerle dört ayaklı askerler arasında sıkı dostluklar oluşmuştur. Köpeklere birliklerde asker arkadaşı muamelesi yapılmış, onlar doyurulmadan yemeğe oturulmamıştır. Hatta bir keresinde mamalarının getirilmesinin gecikmesinden dolayı köpeklere iki gün saman verildiğini öğrenen teğmen, alaya gidip üstlerine "Samanı sadece atlar yer, köpekler değil" şeklinde tepki verecek ve bu tepkisi de komutanı tarafından anlayışla karşılanıp durum düzeltilecektir.

Diğer yandan birliklere köpeklerle çalışmaya yatkın ve hayvan sevgisi olan askerlerin seçilmesi öngörülmüşken, savaş dönemi bu, her zaman mümkün olmamıştır. Böyle durumlarda bir de askerlere köpeklere nasıl yaklaşması gerektiği öğretilmek zorunda kalınmıştır. Kimi zaman köpekten korkan askerlerle

Tanksavar köpekler Moskova savunmasında.

Tanksavar köpekler cephede. (Ressam: İvan Hivrenko)

bile uğraşmak gerekmiştir.

Savaş meydanında farklı farklı sorunlarla da karşılaşmıştır. Örneğin köpekler dizel Sovyet tanklarıyla eğitilmiş olduğundan, bazı köpeklerin gazolinle çalışan Alman tanklarıyla karşılaşınca kokudan kafalarının karıştığı da olmuştur. Bazı zamanlarda da korkudan geriye kaçan köpeklerin üzerlerindeki bomba sebebiyle Sovyet askerleri tarafından vurulduğu da raporlara yansımıştır.

Almanların tepkisi

Tanksavar köpekler, Alman tarafında panik havası yaratmıştır. İlk başlarda köpeklerle esir düşen Sovyet askerlerinden bazı bilgiler alınmış, dikkat edilmesi hususunda uyarılar yapılmıştır. Bazı Alman subayları "Hayatımda böyle saçma şey duymadım" şeklinde cevaplar vererek meseleyi ciddiye almamışlardır. Ancak daha sonra Moskova önlerindeki muharebelerde tanksavar köpeklerin saldırısı üzerine telsizden dikkat edilmesi konusunda duyuru yapılmıştır: "Dora 101'den herkese. Köpek-mayınlara dikkat edin!" O andan itibaren tanksavar köpekler, Almanlar tarafından "köpek-mayın" (Hundeminen) olarak anılacaktır. Fakat bu uyarının tam olarak anlaşılması görülecektir. İleriki günlerde Alman tankçıları savaş meydanında sırtında yeleğiyle iki köpek görür. Telsizci, şaşkın bir biçimde "Sırtlarında ne var?" diye sorar. "Sanırım raporların olduğu bir çanta. Ya da sıhhi-

ye köpekleri bunlar" cevabını alır. Ancak birinci köpek, tankın altına girer, sağır edici bir gürültüyle patlama gerçekleşir. Etraf toz duman olmuştur. İşte o zaman astsubay Vogel, neler olduğunu anlamıştır. "Köpek! Köpek!" diye bağırır. İkinci köpek, Almanlar tarafından açılan ateş sonucu öldürülecektir.

İlerleyen süreçte Almanlar, yayınladıkları talimatnamelerde tanksavar köpeklerle de dikkat çekeceklerdir. 1 Ocak 1942 tarihli Rus patlayıcı-yanıcı maddeleri, mayınları, bunların düşman tarafından kullanımı ve bunlarla mücadele hakkındaki andıçta şu uyarı yapılmıştır:

"Son dönemde Ruslar, köpekleri tanklarla mücadelede bir silah olarak kullanıyorlar. Söz konusu olanlar Alman çoban köpeklerinden biraz küçük köpeklerdir."

Almanlar, bir dönem, çok yaygın olmasa da tanksavar köpeklerle karşı tankın önüne iğneli metal ağlar koymuşlardır. Ancak bu ağlar, özellikle yumuşak zeminde tankın ilerleyişini de zorlaştırmıştır. Ayrıca Sovyet tarafı, köpekleri bunun altından geçecek şekilde de eğitmişlerdir.

Bununla birlikte Almanlar, Sovyet köpeklerinin hepsinin kuduz olduğu söylentisini yaymış ve görülen bütün köpeklerin vurulması talimatını vermiştir. Birçok işgal bölgesinde tek bir köpek bile sağ bırakılmamıştır. Diğer taraftan tanksa-

var köpeklerle karşı propaganda da yürütülmüştür. Almanlar, Stalin'in cepheye erkekleri değil, köpekleri gönderdiğini söyleyerek psikolojik savaş yürütmeye çalışmışlardır. Yapılan propagandalarda Sovyet askerlerinin savaşmak istemesinden dolayı köpeklerin kullanıldığı da ifade edilmiştir.

"Tanksavar köpekler, savunmanın ayrılmaz parçası"

Moskova savunmasında tanksavar köpeklerin etkin kullanımı Sovyet raporlarına da yansımıştır. Askeri amaçlarla köpek yetiştirme okulunun komutanı Albay Medvedev'e gönderilen 14 Mart 1942 tarihli raporda yaşanan pratiğin tanksavar köpeklerin Alman tanklarına

Rehberleriyle Almanlara esir düşmüş tanksavar köpekler. (1941 Yazı)

karşı savunmanın ayrılmaz bir parçası olduğunu gösterdiği ifade edilmektedir. Tümgeneral Lelyuşenko'nun yazdığı raporda Moskova önlerinde saldırıya geçen Alman tanklarının tanksavar köpekler karşısında kaçtığı durumların olduğunu altı çizilmektedir. Almanlar, tanksavar köpeklerden korkmakta ve onları imha etmek için özel bir çaba sarf etmektedir. Raporda ifade edildiği üzere tanksavar köpekler, orduda yaygın olarak kullanılmakta ve birliklerin komutanlarından gelen talepler hızla artmaktadır. Ordunun tanksavar köpeklerle ihtiyacı olduğu vurgulanmakta ve daha fazla yetiştirilmesi gerektiğine işaret edilmektedir.

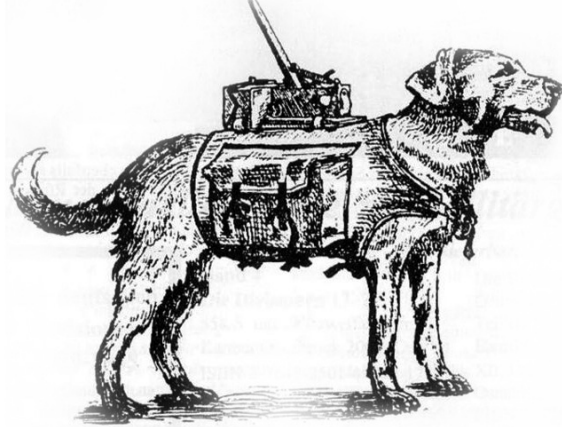
Sovyet askerlerinin anılarından

Stalingrad Muharebesi'ne katılan Nikolay Maslov ise anılarında tanksavar köpeklere dair şunları yazmıştır:

“Köpeklerle birbiri ardına tankları havaya uçurduk, Almanlar ise geriye döndüler. Birliğimize traktör fabrikasının önlerini tutma görevi verildiğinde, bizi gece acilen mevzilere gönderdiler. Almanlar, geceleyin fabrikayı almak için saldırıya geçtiler, ancak birliklerimizin güçlü direnişiyi karşılaştılar ve özellikle köpekler çalıştılar. Bu çarpışmada düşman tankı bana gelirken, Molotof kokteyli şişesini fırlattım ama hedefe ulaşmadı. Mürettebat, beni görünce tanktan ateş açtı, mermi parçalarıyla yaralandım; sol elimin başparmağı koptu. Köpek de yaralandı. Ancak komut vermeyi başardım ve köpek tankı patlattı.”

Stalingrad Muharebesi'ne katılmış olan başka bir Sovyet askerinin tanıklığı ise şöyledir:

“Asteğmen Muhin, dört ayaklı askerleriyle alay komutanının gözetleme noktasının yakınında bulunuyordu. Sığınağa bulunan köpekler, tankların yaklaştığını hissetmişlerdi ve umutsuzca inliyorlardı, tasmaları kopmak üzereydi. (...) Tanklara 100 metreden az kala Teğmen Goryaçyov'un mangası, yedi köpeği tasmalarından saldı. Hızla siperlerden fırladılar ve yere yapışarak gürleyen canavarlara doğru koşturdular. Kısa bir süre sonra dört patlama göğü inlett. Üç tank

hemen durdu; dördüncüsü, paletlerini sürerek yerinde dönüyordu, sonrasında patladı. Fakat köpekler de birer asker gibi öldüler.”

300 Alman tankı imha edildi

Sonuç olarak İkinci Dünya Savaşı süresince toplam 13 tanksavar köpek birliği, Moskova, Voronej, Stalingrad, Belgorod, Kursk, Batı ve Güney Cepheleri gibi birçok cephede görev yapmıştır. Köpekler tarafından 300 Alman tankı imha edilmiştir. Almanların üstün oldukları en önemli alanlardan biri olan tanka karşı insanların yardımına köpekler yetişmiştir. Her vurulan tank onlarca insanın hayatının kurtulması anlamına gelmiştir.

Köpeklerin kullanıldığı bütün birliklerde ise toplam olarak 43 bin insan ve 68 bin köpek görev almıştır. Muhabere köpekleri, 200 bin yazışmayı yerine ulaştırmış, 7883 kilometre telgraf kablosu çekmişlerdir. 3745 telgraf ise güvercinler

tarafından götürülmüştür. Sıhhiye ve taşımacılık alanında ise köpekler, 600 bin yaralı ve 3862 ton cephane ve farklı yük taşımıştır. Cephelerde görev yapan köpeklerin yüzde 43'ü bu alandandır. Mayın arama köpekleriyse cephedeki köpeklerin yüzde 28'idir. En kalabalık ikinci gruptur. Köpeklerin yardımıyla toplam 4 milyon mayın ve patlayıcı madde bulunmuş ve etkisiz hale getirilmiş, 1223 kilometre kare alan ve 15 bin kilometre yol taranmış, 394 mayın alanı bulunmuş, 3973 bina, köprü vs. mayınsız hale getirilmiştir.

Köpek birlikleri, 24 Haziran 1945 günü Kızıl Meydan'da gerçekleştirilen tarihi Zafer Geçit Töreni'nde de yerlerini almışlardır.

İkinci Dünya Savaşı'nda SSCB'nin Başkomutanı ve lideri Stalin, daha savaşın başında, 6 Kasım 1941 tarihinde yaptığı konuşmada Nazilerden “Yüce Rus milletini, Plehanov ve Lenin'in, Belinskiy ve Çernişevskiy'in, Puşkin ve

Tolstoy'un, Glinka ve Çaykovskiy'in, Gorkiy ve Çehov'un, Seçenov ve Pavlov'un, Repin ve Surikov'un, Suvorov ve Kutuzov'un milletini yok etme çağrısını yapma küstahlığını gösteriyorlar" şeklinde bahsettiğinde Pavlov'u anarken tanksavar köpekleri de aklından geçirmiş midir, bilemeyiz. Ama dört ayaklı askerlerin Alman faşizminin mağlup edilmesindeki azımsanamayacak katkıları yalın bir gerçektir.

Kaynakça:

Y. G. Arnaut, "Sobaki Voynı", **Professiya Kinolog**, No.5, 2013.

Kseniya Burmenko, "Sovetskie Protivotankovie Sobaki", **Rossiyskaya Gazete**, 7 Ağustos 2014.

Paul Carell, **Vostochny Front: Kniga 1. Gitler İdyot Na Vostok (1941-1943)**, İzografus-Eksmo, Moskva, 2003.

S. D. Gladiş, **Sobaki Na Frontah Velikoy Oteçestvennoy**, Kuçkovo Pole, Moskva, 2012.

Anatoliy Golovkov, "Sobaki Protiv Tankov", **Pskovskaya Pravda**, 16 Temmuz 2011.

Lev Lopuhovskiy, **1941. Vyazemskaya Katastrofa**, 2. Basım, Yauza-Eksmo, Moskva, 2008.

Curzio Malaparte, **Kaputt**, Can Yayınları, İstanbul, Şubat 2014.

Sergey Monetçikov, "Opit, Oplaçeny Krovyyu: Jivoe Orujie Krasnoy Armii", **Bratişka**, Ocak 2011.

İ. V. Stalin, **Soçineniya**, c.15, İzdatelstvo "Pisatel", Moskva, 1997.

Will Stewart, "Stalin's Kamikaze Canines Who Were Trained To Blow Themselves Up As Anti-tank Dogs", **Daily Mail**, 3 Aralık 2013.

"Geldi, Dik, senin son sıran"

1945'te Kızıl Meydan'daki Zafer Geçit Töreni'ne katılmış olan İkinci Dünya Savaşı gazisi Yarbay Sergey Konstantinoviç Gavrilov, seneler sonra dört ayaklı silah arkadaşı için şu şiiri yazmıştır:

Dik Tankı Patlatıyor

Rehber sipere kaldırıyor köpeği,
Çekiyor ölümcül yeleğin pimini -
"Geldi, Dik, senin son sıran."

Üzüntüyle verdi komutu: "İleri!"

Yer mayın ve bombalardan inliyor,

Dik fişek gibi önündeki tanka koşuyor.

Artık ona engel değil düşmanın ateşi,

Hiç gülecek durumda değil faşistler
tanktaki.

Tankın altına sokuluyor Dik yılan gibi,

Patlayıcı harekete geçiyor, birden ateş
uğultusu sarıyor.

Düşüyor yer top kulesi,

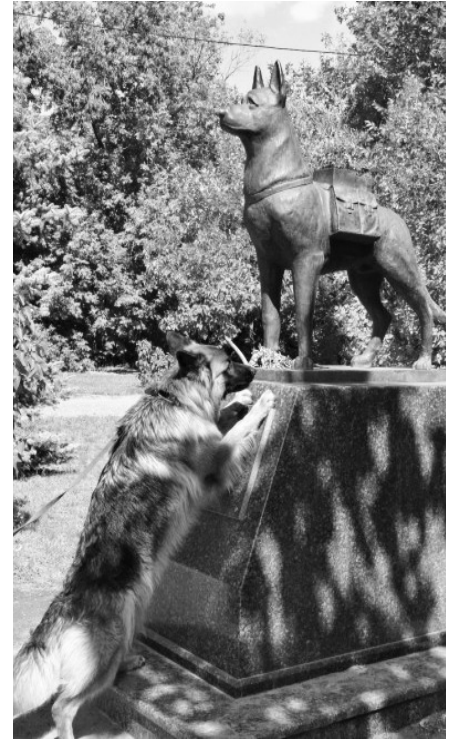
Ateş dalgası savuruyor faşistleri.

Rehberin gözünden acı damlalar
süzülüyor o anda.

Göremeyecek Dik'ini artık bir daha.

Şanlı ışını sadece bir kezliğine becerdi

Düşmanın tankı o anda bir eksildi.

2010 yılında Volgograd'ın (eski adı Stalingrad) Çekistler Meydanı'na dünyanın tek tanksavar köpekleri anıtı dikildi. Bronz heykel, köpeğin bire bir boyutlarında yapıldı.

Köpek yetiştirme okulunun marşı

Nina Yevkina ve Boris Ragozin'in birlikte yazdıkları şiir, köpek yetiştirme merkez okulunun marşı haline gelmiştir:

Faşistler dünyamızı kararttı,

Ve halkın tümü savaşa kalktı.

İlerledi piyade, pilot, tankçı

Biz ise canlı "savaş gerecimizle".

Nakarat:

Biz haber ulaştırıyor ve tank
patlatıyoruz,

Asla korkunç değil bize mayın tarlaları.

Taşıyarak kurtarıyoruz yaralıları,

Bombalarla donatıyoruz ordumuzu.

Alçak düşman unutmasın,

Biz cephede iki kişilik çarpışıyoruz,

Ve asla ihanet etmez cephede

Dört ayaklı arkadaşı askere.

Nakarat:

Biz haber ulaştırıyor ve tank
patlatıyoruz,

Asla korkunç değil bize mayın tarlaları.

Taşıyarak kurtarıyoruz yaralıları,

Bombalarla donatıyoruz ordumuzu.

Köpek birlikleri, 24 Haziran 1945 günü Kızıl Meydan'da gerçekleştirilen tarihi Zafer Geçit Töreni'nde.

“Ve köpek onuruna, / Bulaşmaz alçak ihanet!”

İsimleri silindi hafızalardan.
Hatırlanmıyor şimdi köpekler.
Biz, sonradan gelenler,
Bilmiyoruz hiçbir şey haklarında.
Sadece ak saçlı gazi
Hâlâ hatırlıyor köpeklerin
koşumunu,
Sıhhiye çadırına taşıyan
Savaş meydanından zamanında
onu!

Mayın ve bomba demetini
Götürdü köpekler tankın altına,
Savunurken yurdunu
Korkunç beladan askerler.
Çarpışmadan sonra askerler,
Gömdüler köpeklerden arda
kalanları.
Ancak şimdi orda yok
Ne topraktan tepe, ne haç, ne de
yıldız!

Tabur kuşatılmış,
Ne bir yemek, ne bir mermi, ne de
iletişim,
Etraf toz duman,
Şarapnel ve mermi fırtınası.
Sırtında yüküyle köpekler
Sokuluyorlar ve yakınlaştırıyorlar
bayramı,
Özgürlük hediye ederken herkese,
Sadece ölüm düşüyor kendi
paylarına çoğu kere.

Ve köpek onuruna,
Bulaşmaz alçak ihanet!
Köpeklerin içinden
Çıkmaz tek bir zavallı korkak!
Savaştı onlar
Yeminsiz ama bağlılıkla
Kızıl Ordu'yla birlikte
Yerle bir etmek için faşist Berlin'i.

(Yazarı bilinmemektedir)

Malaparte'nin gözüyle tanksavar köpekler

İtalyan gazeteci-romancı Curzio Malaparte, İkinci Dünya Savaşı sırasında cepheleri gezerken kaleme almış olduğu anılarından oluşturdğu “Kaputt” isimli kitabında Kiev’in güneydoğusunda karşılaştığı tanksavar köpekleri şöyle anlatmıştır:

Günün birinde Almanlar köpekleri avlamaya başladı. Başlangıçta birkaç kuduz olayı var da General von Schobert köpeklerin imhasını emretti sandım. Sonra fark ettim ki işin içinde bir bit yeniği olmalıydı. Bir köye girer girmez, Yahudileri avlamaya başlamadan önce, köpekleri avlamaya başlıyorlardı. SS ve Panzerschützen ta-

kımları sokaklarda koşturarak o zavallı sarımsı tüylü, pırlı pırlı kırmızı gözlü, çarpık bacaklı piç köpeklerle makineli tüfeklerle ateş ediyor, el bombaları atıyorlardı. Onları bostanlarda, çitlerde bulup çıkarıyor, tarlalarda vahşice kovalıyorlardı. Biçare hayvancağızlar ormanlara kaçıyor, hendeklere, kovuklara, bostanların kazık çitlerinin dibine sınıyor ya da evlere sığınıyorlar, köşe bucağa, köylülerin döşeklerine, sobaların ardına, kerevetlerin altına gizleniyorlardı. Alman askerleri evlere dalıyor, köpekleri saklandıkları yerden çekip çıkarıyor, tüfek kabzalarıyla parçalıyorlardı.

Tanksavar köpek biblosu.

O avı en vahşice sürdürenler tankçılardı, yani Panzerschützen. Ben Panzerschützen'e soruyordum: "Ama niçin?" Panzerschützen'in yüzleri kararlıydı: "Niçinini köpeklere sorun," diye yanıtlıyorlardı kuru bir sesle ve bana sırtlarını dönüyorlardı.

Ama evlerin eşiklerinde oturan ihtiyar Kazaklar ellerini dizlerine vurarak büyük altından gülüyorlardı. "Ah, zavallı köpekler," diyorlardı, "Ah, bedniye sabaki!" ve hınzır hınzır gülüyorlardı, sanki o zavallı hayvanlara değil de o zavallı Almanlara acınmış gibi. Bostanların çitlerinden bakan kocakarıların, omuzlarındaki sopaya iki taraflı asılmış kovalarla nehre inen kızların, katledilmiş zavallı köpeklere acıyarak tarlalara gömmeye giden çocukların, hepsinin yüzlerinde üzgün ama bir o kadar da hınzırca bir gülümseme vardı. Geceleyin kırlarda ve ormanlarda dağınık, yakınmalı bir havlama, umutsuz bir uluma dolaşıyordu, köpeklerin bostanların ve evlerin çevresinde yiyecek araştırarak eşindikleri işitiliyordu. Alman nöbetçiler, "Kim var orada!" diye bağıyordu tuhaf bir sesle. Korkunç, esrarlı bir şeyden korktukları seziliyordu, köpeklerden korkuyorlardı.

Bir sabah bir Alman Panzerdivision'u saldırısını yakından izlemek amacıyla bir topçu gözetleme yerinde bulunuyordum. (...) birdenbire dipteki

ormandan birkaç siyah noktanın fırladığı görüldü, ardından daha başkaları, daha daha başkaları, hızla geliyorlardı, çalılıkların arasında kayboluyor, daha yakında yeniden ortaya çıkıyor, Alman Panzer'lerine doğru yıldırım gibi koşuyorlardı. Çevremizdeki askerler dehşete kapılarak, "Die Hunde! Die Hunde! Köpekler! Köpekler!" diye bağırdı. Rüzgârda neşeli ve vahşi bir havlama, bir tilkiyi kovalayan köpek sürüsünün havlayışı geliyordu.

Köpeklerin ani saldırısı karşısında, Panzer'ler zikzaklar çizerek koşmaya başladı, çıldırmış gibi ateş ediyorlardı. Tankları izleyen hücum kıtaları şaşalayarak durmuş, sonra dağıldılar, paniğe kapılmış gibi düzlükte o yana bu yana kaçıyorlardı. Mitralyözlerin çirtirtisi cam şingirtisi gibi açık seçik, hafif işitiliyordu. Köpek sürüsünün havalmaları motorların öfkeli gümbürtüsünü ısırdı, ara sıra cılız bir ses geliyor, rüzgârda, otların hisirtisinde sönüyor. "Die Hunde! Die Hunde!" Ve birden bir patlamanın sağır gümbürtüsü işitildi, sonra bir patlama daha, ardından bir daha ve iki, üç, beş Panzer'in havaya uçtuğu görüldü, yükselen toprak fiskiyelerinde çelik parçaları şimşeklendi.

"Ah, köpekler!" dedi General von Schobert eliyle yüzünü sıvazlayarak. ("Anti-tank" köpeklerdi, Ruslar onları

yiyeceklerini tankların altında arama eğitmişlerdi. Bir saldırı beklendiğinde ön saflara götürülüyor, bir-iki gün aç bırakılıyorlardı ve Alman Panzer'leri ormandan çıkıp ovada yelpaze gibi açılınca Rus askerleri, "Pasciò! Pasciò! Haydi, haydi!" diye bağırarak, aç köpek sürüsünü salıveriyorlardı ve köpekler, üstlerine bağlanmış yüksek güçlü patlayıcı çantalarla, çelik kontak antenleri sırtlarında minik bir radyo anteni gibi dimdik, açlığın verdiği hızla yiyeceklerini aramak için Alman Panzer'lerinin altına koşuyordu; tankların altına girdiler miydi tanklar havaya uçuyordu). "Die Hunde! Die Hunde!" diye haykırıyordu askerler çevremizde. General von Schobert, benzi ölü gibi solmuş, kansız dudaklarında üzgün bir gülümseme, eliyle yüzünü sıvazladı, sonra bana baktı, çoktan ölmüş bir sesle şöyle söylendi: "Oh! pourquoi, pourquoi? Les chiens aussi! (Oh! Neden, neden? Köpekler de!)"

Böylece Alman askerleri gün geçtikçe vahşileşiyordu, köpek avı insafsız, çılğınca bir öfkeyle sürüyordu, ihtiyar Kazaklara ellerini dizlerine vurarak gülüyordu. "Ah, bedniye sabaki! Vah zavallı köpekler!" diyorlardı. Geceleyin kapkara ovada havalamalar, bostan çitlerinin diplerinin telaşla eşindiği işitiliyordu. "Kim var orada!" diye bağıyordu nöbetçiler tuhaf bir sesle. Çocuklar uykularından uyanıyor, yataklarından aşağı atlıyordu, usulcacık kapıyı aralıyorlar, karanlıkta çağırıyordu: "İdi syuda, idi syuda: Buraya gel, buraya gel."

Ben de bir sabah Melitopol'lü Sonderführer'e şöyle dedim: "Hepsinin kökünü kazıdığınızda, Rusya'da köpek soyu kalmadığında, Rus çocukları gidip tanklarınızın altına gireceklerdir."

"Ach so, hepsi aynı soydan zaten," diye yanıtladı, "hepsi it oğlu it." Ve derin bir küçümsemeyle yere tükürerek uzaklaştı.

"I like Russian dogs (Rus köpekleri hoşuma gidiyor)," dedi Westmann, "They ought to be fathers of the brave Russian boys (Cesur Rus çocuklarının babaları olmalı)." "